

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Latin – språk och kultur 1

Tema: Grunder i latinets uttal

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse och tillämpning av grundläggande regler för uttal av latinska ord och fraser. Provets utformning fokuserar på både faktakunskap och elevens förmåga att resonera och reflektera kring uttalet i latin.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Provet syftar till att pröva: "Eleven kan redogöra för och tillämpa grundläggande regler för uttal av latinska ord och fraser."

Kunskapskrav

Provet kopplas till kunskapskraven för: "Eleven kan uttala ord och fraser korrekt och visa förståelse för latinsk fonetik."

Prov

Faktafrågor

1. Vad är en viktig skillnad mellan latinska vokaler och svenska vokaler?

- A) Latinska vokaler är alltid korta.
- B) Latinska vokaler kan vara både långa och korta.
- C) Svenska vokaler har fler ljud.

D) Latinska vokaler har alltid samma ljud.

2. Hur många vokaler finns det i latin?

A) Fem grundläggande vokaler.

- B) Sex grundläggande vokaler.
- C) Sju grundläggande vokaler.
- D) Åtta grundläggande vokaler.

3. Vilken är en exempel på en lång vokal?

- A) "I" i "Cinis".
- B) "E" i "Tempus".
- C) "A" i "Caelum".**
- D) "U" i "Luna".

4. Vilka konsonanter är vanligast i latin?

A) M, N, T och R.

B) B, C, D och F.

C) S, T, V och W.

D) L, H, J och Q.

5. Hur uttalas bokstaven "C" i latin?

A) "C" uttalas som "S".

B) "C" uttalas som "K".

C) "C" uttalas som "T".

D) "C" uttalas som "Ch".

6. Vilka av följande bokstavskombinationer ger ett unikt ljud i latin?

A) TH.

B) PH.

C) SH.

D) GH.

7. Vad är det latinska ordet för "liv"?

A) Spiritus.

B) Vita.

C) Animus.

D) Corpus.

8. Vilket av följande exempel har en kort vokal?

A) "C" i "Cāelum".

B) "U" i "Luna".

C) "A" i "Aqua".

D) "I" i "Vita".

9. Vad menas med "vokallängd" i latinskt uttal?

A) Hur många vokaler som används.

B) Huruvida vokalen är bettont eller obetonad.

C) Om vokalen är lång eller kort.

D) Antalet stavelser.

10. Vad är ett exempel på en konsonantkombination i latin?

A) Q.

B) V.

C) S.

D) CL.

11. Vilket är det korrekta uttalet av ordet "cibus" (mat)?

A) Ki-bus.

B) Si-bus.

C) Chi-bus.

D) Ti-bus.

12. Hur uttalas bokstaven "G" i latin?

A) Som "J".

B) Som "D".

C) Som "G".

D) Som "K".

13. Vilket av följande ord innehåller en lång vokal?

A) "Pater".

B) "Mater".

C) "Cāelum".

D) "Felis".

14. Vad betyder det latinska uttrycket "Respice post te"?

A) Titta bakom dig.

B) Framåt alltid.

C) Se framåt.

D) Kom ihåg.

15. Vad är det latinska ordet för "skola"?

A) Universitas.

B) Schola.

C) Gymnasium.

D) Ludo.

Resonerande frågor

1. Diskutera skillnaderna mellan långa och korta vokaler i latin och hur dessa påverkar uttalet av olika ord.

Syftet med frågan är att ge eleverna möjlighet att förklara sina tankar om vokallängd och dess påverkan på uttalet.

2. Resonera kring vikten av korrekt latinskt uttal och hur det kan påverka förståelsen av latinska texter.

Denna fråga syftar till att uppmuntra eleverna att reflektera över språkets betydelse och kommunikation.

3. Förklara hur bokstavskombinationer kan påverka uttal och ge exempel på vanliga kombinationer.

Syftet är att eleverna ska visa djupare förståelse för uttalsreglerna genom att ge exempel.

4. Diskutera hur den latinska fonetiken kan relateras till moderna språk och påverka deras uttal. Denna fråga ger eleverna möjlighet att jämföra och analysera sambanden mellan latinska och moderna språk.

5. Reflektera över din egen inlärningsprocess när det kommer till latinskt uttal och vad som har varit mest utmanande.

Eleverna ges möjlighet att dela sina personliga erfarenheter och utmaningar i inlärnigen.

6. Hur kan övningar i grupp förbättra förståelsen och tillämpningen av latinskt uttal?

Syftet är att eleverna ska tänka kritiskt kring olika inlärningsmetoder i språkstudier.

7. Resonera kring hur kulturella skillnader kan påverka uttal.

Denna fråga syftar till att uppmuntra eleverna att reflektera över språkets koppling till kultur.

8. Diskutera de vanligaste fällorna i latinskt uttal och hur dessa kan undvikas.

Eleverna får möjlighet att analysera och lösningar på vanliga misstag.

Bedömning

Faktafrågorna bedöms med 1 poäng vardera och resonerande frågor med 3 poäng vardera. För betyget E krävs totalt 8 poäng, för betyget C krävs 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor), och för betyget A krävs 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).